

CK.0000078757

DI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

CHU NGỌC PHAN

CON CÁO MÙ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

CHU NGỌC PHAN

CON CÁO MÙ

Tập truyện ngắn

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

**ĐỀ ÁN BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ
TÁC PHẨM VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT
CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM**

Cố vấn Ban Chỉ đạo: Nhà thơ Hữu Thịnh
Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BAN CHỈ ĐẠO

1. Nhà văn Tùng Điền (Trần Quang Điền) *Trưởng ban*
2. Nhà nghiên cứu, TS. Đoàn Thanh Nô *Phó Trưởng ban*
3. TS. Trịnh Thị Thủy *Phó Trưởng ban*
4. Nhạc sĩ Nông Quốc Bình *Ủy viên kiêm Giám đốc*
5. GS.TS. Nguyễn Xuân Kính *Ủy viên*
6. PGS.TS. Lâm Bá Nam *Ủy viên*
7. ThS. Vũ Công Hội *Ủy viên*
8. ThS. Phạm Văn Trường *Ủy viên*
9. ThS. Nguyễn Nguyên *Ủy viên*
10. ThS. Nguyễn Ngọc Bích *Ủy viên*

Giám đốc

Nhạc sĩ Nông Quốc Bình

LỜI GIỚI THIỆU

Uy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mái nhà chung của các Hội Văn học nghệ thuật cả nước. Liên hiệp gồm 74 tổ chức thành viên với trên 45.000 hội viên là văn nghệ sĩ thuộc các Hội Văn học nghệ thuật chuyên ngành Trung ương và các Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó có Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trải qua gần 25 năm hình thành và phát triển, đến nay Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam đã có hơn một nghìn hội viên, trong đó gần 600 hội viên là người dân tộc thiểu số hoạt động tại 34 tổ chức cơ sở và các chi hội, tỉnh thành hội trong cả nước. Trong giai đoạn từ năm 1999 đến nay, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đã có hàng nghìn công trình, tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam được sưu tầm, nghiên cứu, biên dịch, sáng tạo.

Bộ sách này là một phần của Đề án “Bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”, với mục tiêu là thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước nhằm bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam; quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam với bạn bè thế giới; góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thúc đẩy tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bổ sung nguồn tài liệu phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, trao đổi, giao lưu và phát triển văn hóa giữa các tộc người, nhân dân trong và ngoài nước, với cộng đồng quốc tế.

Bộ sách là kết quả từ kho tài liệu hàng nghìn công trình, tác phẩm đã được nghiên cứu, sưu tầm, biên dịch, sáng tạo qua nhiều thế hệ tác giả, nghệ nhân, hội viên của Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trong quá trình thực hiện bộ sách, Ban Chỉ đạo mong nhận được góp ý của quý bạn đọc gần xa.

TM. BAN CHỈ ĐẠO

TRƯỞNG BAN

Nhà văn Tùng Điền

Phó Chủ tịch Thường trực

Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

CHIỀU VEN SÔNG

Bố chết, Xênh chỉ còn mỗi mẹ. Túp nhà giữa xóm ven sông suốt ngày vắng lặng. Đêm đêm, Xênh phải ngủ trên thuyền trông coi đồ đạc, bến bãi. Bà cụ mẹ Xênh chỉ gặp con vào bữa cơm tối. Cứ khoảng 6 giờ chiều, cụ cấm nồi cơm điện, đợi Xênh mang cua cá, rau cỏ về làm bữa. Hôm nay Xênh về hơi muộn. Mẹ Xênh quét thét sân thềm xong xuôi, lại lôi rá lọc vỏ ra bóc. Trời nhụ nhọa tối mới thấy Xênh lọ mọ xách chiếc giỏ về nhà. Bà cụ mắng con:

- Liệu chừng mà về chứ, lần sờ mãi làm gì thế con!

- Con định về sớm, nhưng hôm nay thả rọ, làm sao cứ vướng vít lằng nhằng. Bơi thuyền sang bờ bên kia, vấp ngay phải con lốc, thuyền cứ quay tít, không tài nào lái được. Đến khi lốc tan, thả rọ thì dây nọc lại bị rối, gỡ mãi không ra.

Bà cụ ngừng tay nghe Xênh nói, rồi buông lời chậm chãi:

- Ngày trước mẹ cũng có lần thả rọ bị rối dây nọc như thế. Đêm ấy gặp một giấc mơ kỳ lạ, hôm sau thì gặp bố con...

- Mẹ mơ thế nào, bóng đèn phải không? Con ngủ mãi ngoài thuyền mà chẳng gặp một chàng trai nào...

Xênh nhặt mớ rau muống rồi nổi lửa làm bữa. Hôm nay Xênh thết mẹ món tôm tươi rang xìm. Riêng món tôm giòn thì Xênh làm rất khéo. Tôm to được bóc hết vỏ cứng, chỉ còn lại phần thân nõn. Chiếc chảo chống dính được tôi mở thật già. Xênh cho những lát sả thái bay vào chảo phi trước. Một lúc, sả bốc mùi thơm thì cho tôm vào rang giòn. Cô đổ lưng bát nước vào chảo cho tôm sả ngấm vào nhau. Đến khi tôm đỏ ngả sang vàng thì Xênh bắc chảo ra, chuyển ra đĩa. Để đĩa tôm vào mâm xong, Xênh còn thái lá chanh thành sợi, rồi rắc lên đĩa tôm cho thêm đượm mùi. Nhìn đứa con gái làm bếp, bà cụ thở dài:

- Mày 40 tuổi rồi đấy, liệu mà lấy chồng đi! Thành Hanh chết rồi, nếu không thế nào nó chẳng về đây thăm con.

- Kệ chứ mẹ! Mình muốn cũng chẳng được. Người ta có số rồi... Anh Hanh thích món tôm rang lắm mẹ ạ. Hồi ở đơn vị, thỉnh thoảng anh lại rủ con ra quán ăn